

Seznam opatření v oblasti energetiky a klimatu ke zmírnění ekonomických dopadů pandemie COVID-19 na průmyslové podniky v České republice.

1. Vyloučit vliv dopadů COVID-19 na bezplatnou alokaci povolenek v rámci systému EU ETS

Smyslem opatření je zajistit, aby snížená výroba a snížené množství vypuštěných emisí v roce 2020 kvůli pandemii COVID-19 a opatřením na boj s ní nesnížila bezplatnou alokaci povolenek po roce 2020.

Údaje o činnosti (výrobě) zařízení za rok 2020 budou dle evropských pravidel bezplatnou alokaci ovlivňovat následujícím způsobem:

- Průměr činnosti zařízení za dvouletá období 2019–2020 a 2020–2021 se porovnává s jeho průměrnou činností v letech 2014–2018 použitou pro výpočet základní alokace. Toto porovnání pak může změnit alokaci pro zařízení v roce 2021 a 2022.
- Pro výpočet alokace na období 2026–2030 se použije průměrná činnost zařízení v období 2019–2023.

Žádáme ČR, aby se u Evropské komise zasadila o zavedení legislativních opatření (úprav), která zamezí započítání snížené činnosti zařízení (a tak i emisí) kvůli COVID-19 v roce 2020 a zamezí tak snížené alokaci povolenek.

2. Dočasné odložení požadavku plnění závěrů o BAT

Společnosti, které přizpůsobují svoji technologii pro plnění závěrů o BAT, již nyní indikují zpoždění dodávky technologických zařízení z důvodu omezení dodavatelských řetězců a zejména omezení dostupnosti zahraničních pracovníků. Tyto technologie jsou přitom nezbytné pro plnění nových limitů a tedy i pro provoz samotného zařízení. Dalším následkem pandemie může být blokáce či zpoždění implementace opatření ve společnostech. Všechny tyto dopady jsou důvodem naší žádosti o dočasné odložení požadavku na plnění závěrů o BAT, přičemž se nabízí tyto možnosti:

- Neukládat ze strany České inspekce životního prostředí pokuty za neplnění podmínek integrovaného povolení. Zároveň se nebude jednat o spáchání přestupku.
- Metodické doporučení MŽP krajským úřadům k plošnému udělení výjimek pro plnění limitů dle závěrů o BAT v závislosti na průběhu šíření a opatření COVID-19, minimálně však na jeden rok.

Navržené opatření bude třeba přizpůsobit vývoji situace, zejména s ohledem na délku trvání restriktivních opatření nejen v České republice, ale i dalších zemích.

3. Dočasné zrušení povinností vyplývajících z aktuálně platných integrovaných povolení, které vzhledem k okolnostem není možné plnohodnotně vykonávat

Svaz průmyslu vítá, že Ministerstvo životního prostředí odložilo, prostřednictvím instrukce k České inspekci životního prostředí, ohlašovací povinnosti pro soukromou i veřejnou sféru o tři měsíce a vyzvalo krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností, aby zaujaly obdobný přístup. Nad rámec těchto pozitivních kroků navrhujeme dočasné zrušení některých povinností vyplývajících z aktuálně platných integrovaných povolení, které vzhledem k okolnostem není možné plnohodnotně vykonávat. Jedná se zejména o povinnost:

- Vzorování odpadních vod.
- Plnění emisních limitů či nepřekročení emisních stropů např. v případě produkčních omezení na straně dodavatelů, kdy například elektrárny jsou závislé na externích dodávkách (vápna či močoviny), které mají klíčový vliv na celkové emise. Neplnění požadovaných hodnot v důsledku epidemie by nemělo mít žádné negativní konsekvence pro provozovatele zařízení.
- Jiné sekundární povinnosti provozovatelů.

4. Separovaný sběr odpadů - druhotných surovin

Zpracovatelský průmysl, tj. zejména papírenský, chemický, sklářský a ocelářský, jsou více nebo méně závislé (dle odvětví) na separovaném sběru odpadů – druhotných surovin pro zabezpečení výroby nových produktů. Některé tyto produkty, jako např. obaly, jsou podmínkou zajištění zásobování potravinami, nápoji, léky a dalšími produkty pro udržení přežití lidí v této kritické situaci. Uvedená odvětví (zejména papírenský, chemický a sklářský průmysl) patří ke kritickým segmentům, které musí být udrženy v provozu, jinak hrozí kolaps zásobování potravinami, případně léky. Proto Vás žádáme učinit taková opatření, aby nedošlo k ohrožení výroby z důvodů nedostatku druhotných surovin.

5. Zvážit dopady na sektor automotive

Výrobci vozidel se nyní potýkají s problémy souvisejícími s propady prodeje, pozastavením výroby, dodávek a velmi omezenými možnostmi testování vozidel a jejich schvalování. Z tohoto důvodu bude zapotřebí analyzovat dopady současné krize na jejich možnosti plnit požadavky vyplývající z legislativy (např. emisní cíle CO₂, nástup požadavků v rámci emisních norem EURO6/VI) a návazně dle potřeby podniknout takové kroky, aby nebyla poškozena konkurenceschopnost českého, potažmo evropského automobilového průmyslu.

6. Zrušení platby záloh na poplatky za znečišťování pro rok 2020

Svaz průmyslu vítá, že Ministerstvo životního prostředí instruovalo kraje, aby prodloužily lhůtu pro podání poplatkového přiznání (řádný termín 31. března). Pro zlepšení cash flow provozovatelů stacionárních zdrojů navrhujeme zrušit platby měsíčních záloh na poplatky za znečišťování podle § 15 zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší pro rok 2020 dle platných rozhodnutí krajských úřadů. Měsíční zálohy na poplatek tak nebudou zaplacený v roce 2020, ale celý poplatek by byl zaplacen až v roce 2021 na základě podaného platebního přiznání.

7. Zavedení kompenzace nepřímých nákladů EU ETS

Plánované zavedení a poskytování kompenzace nepřímých nákladů ohroženým sektorům již za rok 2020 (ale i dále) je třeba zajistit v maximálním množství, na které podle evropských pravidel vzniká nárok, a nepodmiňovat ho žádnými dalšími požadavky. To je ve stávající situaci naprosto nezbytné. Pouze tak budou kompenzace plnit podstatu „kompenzace“ a svůj zamýšlený účel – kompenzovat riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí nákladů spojených s emisemi do cen elektřiny.

8. Zelená dohoda pro Evropu

Žádáme, aby ČR na půdě EU:

- V souladu s pozicí ČR odmítla navýšení stávajícího cíle EU pro rok 2030 v oblasti emisí skleníkových plynů a požadovala po Evropské komisi vyhodnocení naplnění stávajících ambicí v rámci národních klimaticko-energetických plánů v kontextu aktuální situace a budoucí ekonomické recese.
- V souladu s pozicí ČR striktně odmítla posílení kompetence Evropské komise prostřednictvím delegovaných aktů při stanovování trajektorie po roce 2030.
- Prosazovala posun termínů harmonogramu projednávání předpisů a strategií pod Zelenou dohodou pro Evropu o nejméně 6 měsíců do doby, kdy se situace v EU v souvislosti s COVID-19 stabilizuje a bude možné plné zapojení všech zúčastněných stran. Přinejmenším je třeba odložit o nejméně 6 měsíců vydání a projednání dopadové studie k možnosti zvýšení cíle redukce emisí skleníkových plynů do roku 2030 a návazně odložit i projednávání klimatického zákona. S tím souvisí také prodloužení termínů pro možnost zapojení se do veřejných konzultací.

9. Zachování alokace prostředků pro úspory energie a obnovitelné zdroje energie

Žádáme, aby byly zachovány alokace finančních prostředků v Operačním programu Životního prostředí a programu Nová zelená úsporám na nové projekty například v oblasti úspor energie, nové projekty obnovitelných zdrojů energie či ochrany ovzduší.